

DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
HUKUK 132 TÜRK ANAYASA HUKUKU
DERS İZLEME PROGRAMI

Ders Kodu	HKUK 132	Dönem	Bahar 2021-2022	Kredi	4
Ders Adı	Anayasa Hukuku II			ECTS Kr.	
Web Adresi	http://staff.emu.edu.tr/dculusoy/			Önkoşul	
Ders Saati	Pazartesi ve Salı Günleri: 10.30-12.30			Ofis Saati	Çarşamba 12.30-14.30
Ders Yeri	Hukuk Fakültesi- LAW A1 –Yüz Yüze Eğitim				
Dersi Vermekle Sorumlu Öğretim Üyesi					
Gr.	Öğretim Üyesi	Ofis No.	e-posta		
1	Doç. Dr. Demet ÇELİK ULUSOY	L 205	demet.celik@emu.edu.tr		
Ders Tanımı					
<p>Bu dersin içeriği Türk Anayasa Hukuku'nun ana hatları ve Türk anayasal gelişim süreçleri üzerine geliştirilmiştir. Türk Anayasa Hukuku dersinde öncelikli olarak, Osmanlı'da anayasal gelişmeler hakkında değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu yönde Osmanlı anayasal gelişim sürecinde Sened-i İttifak, Gülhane Hatt-ı Hümayunu, Tanzimat ve Islahat Fermanlarının yanı sıra Birinci ve İkinci Meşrutiyet dönemlerinde anayasal gelişmeler değerlendirilecektir. Cumhuriyet dönemi anayasal gelişmeleri ile 1982 Anayasası ayrıntılı olarak ele alınacaktır. 1982 Anayasası'nda yasama, yürütme organları ile yargı organı incelenecek olup, özellikle anayasa yargısı ele alınacaktır. 1982 Anayasası'nda devlet organlarının kuruluş işleyiş ve birbirleriyle olan ilişkileri yönünden incelenmesi söz konusudur.</p>					
Öğrenme Çıktıları					
<p>Dersi başarı ile tamamlamış öğrenciler;</p> <ul style="list-style-type: none">Osmanlı-Türk Anayasal gelişimi hakkında derinlemesine bilgi sahibi olacaklardır. Bununla birlikte 1982 Anayasası'na ilişkin olarak devlet organlarının kuruluş, işleyiş ve birbirleriyle olan ilişkileri ayrıntılı olarak incelenmektedir. Öğrenciler 1982 Anayasasına hakim olan ilkeleri temel hak ve özgürlükler rejimini önceki anayasalar bakımından karşılaştırmalı olarak öğreneceklerdir.1982 Anayasası'na göre TBMM içyapısı, çalışma düzeni, üyeleri ve yasama fonksiyonu TBMM görev ve yetkileri hakkında yeterli bilgi edinmiş olacaklardır. 1982 Anayasası'na ilişkin olarak yürütme organı ve düzenleyici işlemleri ile anayasa yargısı ve anayasanın değiştirilmesine ilişkin temel konularda yeterlilik kazanacaklardır.					
Öğretim Yöntem ve Teknikleri					
<ul style="list-style-type: none">Ders, anlatım şeklinde yapılacaktır.Dersi alan öğrenciler, verilen görevleri yerine getirmekle sorumludur.Dersle ilgili tüm bilgiler (ders materyalleri, duyurular gibi) ilk derste öğrencilere verilecektir.Duyurularla ilgili olarak öğretim üyesinin web sayfası takip edilebilir.					
Ders Materyalleri					
<p>Ders Kitabı: Bülent Tanör, "<i>Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri</i>", Yapı Kredi Yayınları. Kemal Gözler, "<i>Türk Anayasa Hukuku Dersleri</i>", Baskı: 6, Ekin Yayınevi, Bursa, 26. Baskı, 2021 Ergun Özbudun, "<i>Türk Anayasa Hukuku</i>", Baskı: 21, 2021/10, Yetkin Yayınları, Ankara. 1982 Anayasası, 2017 Yılında Yapılan Anayasa değişiklikleri ile Birlikte-</p>					

Derste ayrıca Anayasal Belgeler ile Önceki Anayasa metinleri inceleneceğinden bu belge ve anayasa metinlerini edinmeniz gereklidir.

Yardımcı Kitaplar:

İbrahim Ö. Kaboğlu, “Özgürlükler Hukuku”, Baskı: 6, İmge Yayınevi, İstanbul, 2002.

Pratik Çalışma Kitabı:

Sultan Tahmazoğlu Üzeltürk-Tevfik Sönmez Küçük, “Anayasa Hukuku ve Türk Anayasa Hukuku Uygulamaları”, Legal Yayınevi, 1. Baskı, 2013.

Kemal Gözler, “**Türk Anayasa Hukuku Pratik Çalışmaları**”, Ekin Yayınevi, son baskı, Bursa.

NOT: KİTAPLARIN, ÖZELLİKLE 2017 VE SONRASI BASIMLARINI TAKİP EDİNİZ. EN GÜNCEL BASKISINI EDİNMEZ GEREKİR.

Ders İçin Kullanılabilecek Web Adresleri

Anayasa Mahkemesi: www.anayasa.gov.tr

Özellikle kararlar bilgi bankası ve ilgili mevzuat için bakınız.

TBMM: <http://www.tbmm.gov.tr/>

Mevzuat : <http://www.mevzuat.gov.tr/>

Resmi Gazete: <http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx>

Yeni Anayasa Çalışmaları : <https://yenianayasa.tbmm.gov.tr/>

Haftalık Ders Planı / Konu Başlıkları

1. Hafta	<p>Derse Giriş: <i>Anayasal Belgelerin Niteliği Açısından Anayasa Yapım Sürecinin Genel Değerlendirmesi;</i> Bu kısa tekrarla, Anayasa Hukuku genel esaslar kısmında görülen ve Türk Anayasa Hukuku çerçevesinde incelenecek olan anayasal belgelerin niteliklerinin tahlil edilmesi sağlanacaktır.</p> <p>Osmanlı Anayasal Gelişmelerine Giriş</p> <ol style="list-style-type: none">1- 1808 Sened-i İttifak,2- 1839 Gülhane Hatt-ı Hümayunu (Tanzimat Fermanı)3- 1856 Islahat Fermanı <p>Hazırlanışları, İçerikleri, Kazanımları, Hukuki ve Anayasal Nitelikleri bakımından değerlendirilecektir.</p> <p>Ekstra Kaynak Önerileri: 1- Sinan Akşin-<i>Sened-i İttifak İle Manga Carta'nın Karşılaştırılması</i>, Tarih Araştırmaları Dergisi, 1994. 2- Rifat Önsoy, <i>Sened-i ittifak ve Türk Demokrasi Tarihindeki Yeri</i>, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 1986. Ersan İLAL, <i>Magna Carta</i>, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası , 2011; 34(1-4): 210-242.</p>
2. Hafta	<p>Osmanlı Anayasal Gelişmeleri</p> <ol style="list-style-type: none">1- 1876 Kanun-i Esasi (Birinci Meşrutiyet)2- 1909 Kanun-i Esasi Değişiklikleri (İkinci Meşrutiyet) <p>Osmanlı'da ki her iki anayasal gelişim süreci, içerikleri, anayasal belge olarak kazanımları ile hukuki ve anayasal nitelikleri bakımından incelenecektir. Söz konusu anayasal gelişmelerin, önceki anayasal gelişim süreçleri ve anayasal nitelikleri bakımından farklılıkları ortaya konulacaktır.</p> <p>Cumhuriyet Dönemi Anayasal Gelişmeler</p> <ol style="list-style-type: none">1- 1921 Anayasası- 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanununa Geçiş <p>Ulusal devletin kurulması sürecine geçiş, Anayasa'nın özellikleri, niteliği, dinamikleri, devlet organlarının ilişkileri bakımından değerlendirilmesi, Temel Hak ve Özgürlükler Rejimi.</p>

	<p>Ekstra Kaynak Önerileri: 1- Osman, C. A. N. "1921 Anayasası'nın 100. Yılı: Bir İstisnai Başarı Ve Dramatik Başarısızlık Hikâyesi." <i>Anayasa Yargısı</i> 38.1: 127-170.</p> <p>2- Çalen, M. K. "1909 Kanun-İ Esasî Tadîlâtı" . <i>Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi</i> 2 (2012): 129-140 https://dergipark.org.tr/en/pub/trkede/issue/13297/496186</p> <p>3- Türkkan, Hakan. "Osmanlı Devleti'nde anayasa düşüncesinin gelişimi ve Kanun-İ Esasi tartışmaları." (2013).</p> <p>4- GÜNEŞ, İhsan. Teşkilati Esasiye Kanunu'nun (1921 Anayasası'nın) Yapılış Süreci. <i>Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi</i>, 2020, 20.2: 233-256.</p>
3. Hafta	<p>Cumhuriyet Dönemi Anayasal Gelişmeler II</p> <p>1- 1924 Anayasası – 1924 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu Anayasa'nın özellikleri, niteliği, dinamikleri, devlet organlarının ilişkileri bakımından değerlendirilmesi, Temel Hak ve Özgürlükler Rejimi. Bu derste aynı zamanda, 1921 ve 1924 Anayasaları'nın genel bir karşılaştırması yapılacaktır.</p> <p>Ekstra Kaynak Önerileri: 1- Anayurt, Ö. (1997). 1924 Anayasası'nda Meclis-Yürütme İlişkileri. <i>Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi</i>, 8(39), 673-694.</p> <p>2- Kabay, O. 1921 Ve 1924 Anayasaları Üzerine Genel Bir Bakış.</p> <p>3- Behram, Z. A. (2006). 1876 Tarihli Osmanlı Kanun-İ Esasisi İle 1924 Tarihli Tc Anayasasının Karşılaştırılması (Doctoral Tezi).</p> <p>2- 1961 ve 1982 Anayasaları Hazırlanışları, Anayasal Nitelikleri, Devlet Organları Kuruluş, işleyiş ve birbirleriyle olan ilişkileri ile temel hak ve özgürlükler rejimleri bakımından karşılıklı değerlendirilmeleri.</p> <p>Ekstra Kaynak Önerileri: 1- Kili, Suna. "TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER YÖNÜNDEN 1961 VE 1982 ANAYASALARI." (1984).</p> <p>2- Tunç, Bilal. "TÜRK ANAYASA TARİHİNDE 1961 ANAYASASI'NIN YERİ VE ÖNEMİ." <i>Journal of Black Sea Studies</i> (2020).</p>
4. Hafta	<p>1961 ve 1982 Anayasalarının Nitelikleri Bakımından karşılaştırılması</p> <p>1- Cumhuriyetin Nitelikleri Başlangıç İlkeleri, Toplumun Huzuru ve Milli Dayanışma ve Adalet, Cumhuriyetçilik, Üniter Devlet, Atatürk Milliyetçiliği kavramları.</p> <p>2- Sosyal Devlet</p> <p>3- Demokratik Devlet</p>
5. Hafta	<p>1961 ve 1982 Anayasalarında Cumhuriyetin Niteliklerine Devam;</p> <p>4- Laiklik</p> <p>5- Eşitlik İlkesi Kaynak Önerileri: Merih ÖDEN, Türk Anayasa Hukukunda Eşitlik İlkesi, 2003 Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, ISBN 975-464-271-0.</p> <p>6- Hukuk Devleti</p> <p>7- İnsan Haklarına Dayalı /Saygılı Devlet</p> <p>1961 ve 1982 Anayasalarında Temel Hak ve Özgürlükler Rejimine Giriş Kavramlarla Hak ve Özgürlükler, Hak ve Özgürlükler Rejimi, Anayasaların Temel Hak ve Özgürlük Tipolojisi ve tanımlanması</p>
6. Hafta	1961 ve 1982 Anayasalarında Temel Hak ve Özgürlükler Rejimi
7. Hafta	1982 Anayasası'nda Yasama Organı: Yasama organının Fonksiyonu ve Yasama organının İşlemleri, TBMM Çalışma Düzeni ve İç Yapısı ile Üyelerin Seçimi ve Hukuki Statüleri
8. Hafta	TBMM Görev ve Yetkileri

	Yürütme Organına Giriş
9. Hafta	<p>Yürütme Organının Başı olarak Cumhurbaşkanı Seçimi, Görev ve Yetkileri ile Sorumluluk ve Sorumsuzluk.</p> <p>Yürütme Organı ve Düzenleyici İşlemleri:</p> <p>1- Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri 2- Önceki Kanun Hükmünde Kararname rejiminin incelenmesi 3- Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde yetki, usul, sebep, konu ve denetim açısından kapsamının incelenmesi</p> <p>Olağanüstü Yönetim Biçimleri Olağanüstü Hal İlanı ve Hukuki Rejimi, Olağanüstü Hal Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri</p>
10. Hafta	<p>Yargı Organı Yargı Bağımsızlığı ve tarafsızlığı, Yargıya hakim olan ilkeler ve incelenmesi, Hakim ve Savcılar Kurulu ve Yapısı</p>
11. Hafta	<p>Anayasa Yargısı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu, Üyeleri ile Görev ve Yetkileri. Anayasa Yargısı'nda Denetime tabi normlar ve denetim yolları: İptal Davası</p>
12. Hafta	<p>Anayasa Yargısı Konusuna Devam denetim yolları Devam: İtiraz Yolu Bireysel Başvuru.</p>
Dersin Zorunlulukları	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2021-2022 Bahar döneminde sınıf mevcudiyeti de gözetilerek salgın hastalık risklerine karşı kurallara uygun olarak tüm dersler yüz yüze yapılacaktır. Dersin işlenişinde DAÜ'de Senato ve ilgili Kurulların aldığı kararlar çerçevesinde yürütülen eğitim modeli uygulanacaktır. Buna uygun olarak derste "yüz yüze eğitim modeli" uygulanacaktır. Kayıt alınmayacaktır. ▪ Derslerin yürütülmesinde Öğretim Üyesinin web sayfası ve/veya Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS) kullanılacaktır. Portal üzerinde tanımlanmış olan tüm dersler kayıtlı öğrencilerle birlikte otomatik olarak ÖYS'ye aktarılacaktır. DAÜ Portalı, ÖYS ve entegre bir şekilde çalışacaktır. ▪ Türk Anayasa Hukuku dersinde, Haftalık Ders çizelgesi takip edilecektir. Konuların sırası değişebilir. Bu konuda öğretim üyesi gerekli bilgilendirmeleri sınıfta yapar. Ders çizelgesindeki planda resmi tatiller vb. nedenlerle kaybı söz konusu olabilir. Bu nedenle dönem içerisinde önceden duyuru yapılmak koşuluyla öğrencilere ek ders yapılabilir. ▪ Türk Anayasa Hukuku dersi kapsamında ara ara pratik çalışmalarına yer verilecektir. Pratik çalışmaları ders sırasında ya da önceden belirlenerek duyurulacak bir gün ve saatte veya ders saatinde yapılacaktır. Öğrencilerin, bu derse ayırdıkları haftalık ders çalışma rutinleri içersine, özellikle, pratik çalışma metodunu (Anayasa Mahkemesi sitesinden karar incelemesi, pratik kitaplarından soru çözülmesi gibi) dahil etmeleri tavsiye edilir. ▪ Tüm öğrencilerin, özellikle 1982 Anayasası'na ilişkin konularda Anayasa metinleri ve T.C. 1982 Anayasası ile derse katılmaları gerekmektedir. ▪ Öğrencilerin dersin ölçme değerlendirme gereklilikleri bakımından ders kitaplarından faydalanmaları zorunludur. Ayrıca, ders çizelgesinde belirtilen yardımcı kaynaklar da kullanılabilir. Bunun dışında ders notu, Youtube video ders anlatımları, başka üniversitelerdeki ders notları vb. kaynaklardan hazırlanmaları yeterli değildir. Derste, ses kaydı yapılması yasaktır. İzin almadan görüntü veya ses kaydı kişilik haklarının ihlali, kişisel verilerin rıza alınmaksızın kaydedilmesi anlamına gelmekte ve hukuk aykırıdır. Önceden bu türden alınmış kayıtlardan hazırlanan notlara itibar edilmemelidir. Ses kaydı yapıldığı tespit edilen öğrenciler izinsiz ses kaydı yaptıkları ve öğretim üyesi ile sınıftaki diğer kişilerin kişilik haklarına aykırı eylemleri nedeniyle haklarında tutanak tutulabilir. ▪ Derse devam zorunlu olup, her dersin başında yoklama alınacaktır. Sınıfa geç gelen, yoklama tamamlandıktan sonra 10 dk içinde sınıfa gelmeyenlerden imza alınmaz. Dersin bitiş saatine gelerek yoklamaya imza atılmaz. 	

- Derse bütün dönem devam edilmelidir. Derse devamsızlığı %50 ve üzerinde olan öğrencilere NG notu verilecek olup, bütünleme sınavı ve mezuniyet sınavı hakkı verilmeyecektir.
- Dersin sınavları pratik olay, Anayasa Mahkemesi kararları, yorum ve muhakeme gerektirecek klasik sorulardan (en az % 50'si) oluşacağı gibi, belirli bir oranda (en fazla % 50) boşluk doldurma, test, doğru/yanlış ve seçenekli sorulardan da oluşabilir. Bu hususta kesin bilgi sınavdan önceki son derste öğrencilere verilecektir.
- Her öğrencinin telafi sınavı alma hakkı vardır. Öğrencinin bir sınava katılmadığı durumda sınav tarihinden itibaren en geç üç iş günü içerisinde sağlık raporu sunmakla yükümlüdür. Fakülte Telafi Komitesi'nce rapor ve dilekçeleri uygun bulunan öğrenciler, Telafi sınavına kabul edilirler. Telafi sınavları, tüm konuları içerecek şekilde karar değerlendirilmesi ve klasik sınav şeklinde yapılacaktır.
- Öğrencilerin, sınav sonuçları açıklandıktan sonra beş iş günü içerisinde aldığı nota bir dilekçeyle itiraz edebilir. İtirazları kabul edilen öğrenciler, daha önce ilan edilecek olan "kağıt gösterme" gününde kağıtlarına öğretim üyesi ile bakabileceklerdir.
- Derse devamı desteklemek amacıyla ara ara küçük sınav ve devam takibi yapılacaktır. Bu takipler dönem sonu öğrencilerin harf notları bakımından öğretim üyesi tarafından değerlendirilebilir. Ayrıca öğrencilerin dersi takibi ile ilgili bilgileri, DAÜ'nin online ders takip çizelgesine de işlenecektir.

Değerlendirme Yöntemi				
Değerlendirme	Ara Sınav	Final Sınavı		
Yüzdelik	30 %	70 %		